



## Fricz Tamás: A baloldal válságának mélyebb oka

2015 augusztus 30. Flag

### Szöveg méret

Mentés

- 
- 
- 

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A magyarországi baloldal, illetve balliberális oldal – mondjuk ki – jelenleg romokban hever, s még csak körvonalakban sem látszik, hogyan tudna kilábalni ebből a helyzetből.

Sok felszíni magyarázat is adható erre, de a mélyebb okokat az európai baloldal valóságértelmezési problémáiban találjuk meg.

Természetesen ha a magyar baloldal válságának okait keressük, akkor elsősorban a magyar belpolitikai viszonyokat vesszük alapul, s találunk is magyarázatokat.

Elsőként rögtön meg kell említenünk a Medgyessy-, Gyurcsány-, illetve a Bajnai-kormányok nyolc évét, s annak „végeredményét”, a gazdasági csúszására kerülést. Nyilvánvaló, hogy ha a baloldali-liberális kormányzatok eredménytelenek, s ráadásul olyan mértékben eredménytelenek, mint a főleg 2004–2010 közötti időszakban, akkor annak egyenes következménye a választási vereség. A politikai váltószolgálatok szellemében a választók ekkor leváltják a baloldali kormányt és jobboldali pártoknak adják át a hatalmat.



A szocialista és szabad demokrata kormányzás nem pusztán rossz gazdasági teljesítményével okozott csalódást, hanem politikai, erkölcsi szempontból is lenullázódott. Ennek a lenullázódásnak a legfontosabb oka eléggé egyértelműen Gyurcsány Ferenc személyéhez és kormányzásához kapcsolódik; az őszödi beszéd, a 2006-évi rendszerváltás gyakorlatilag sokkolta az országot, s már akkor, 2006-ban érződött, hogy eldőlt a 2010-es választások. Az ország eladósítása, a rossz gazdasági mutatók, a növekedésképtelenség önmagában sem kevés, ám mindez együtt járt a baloldal morális lezüllesztésével, amit a korrupciós ügyek sokasága még tovább tetőzött.

Ennél fogva tehát a baloldal 2004–2010 között nem pusztán a kormányzóképeség, a gazdasági eredményesség szempontjából, hanem politikai és erkölcsi szempontból is hiteltelenné vált a magyar választók szemében. S ez így együtt már elegendő magyarázatot ad arra, hogy a Fidesz nem pusztán győzött, hanem kétharmados fölényrel győzött a választásokon 2010-ben.

Ám azt sem szabad elfelejteni – s ez magyar specifikum –, hogy a Magyar Szocialista Párt velejéig posztkommunista párt maradt, nem pusztán a személyi folytonosságot tekintve – persze ez is nagyon fontos –, hanem internacionalista elkötelezettségében, igaz, immáron nem a nagy Szovjetunió, hanem az Európai Unió, az Egyesült Államok, illetve a nagy nemzetközi szervezetek irányában. Márpedig, ennek következtében, állandóan az EU és a centrumállamok vezető köreiből figyeltek, s mint régen, szolgalelkűen követték azok „iránymutatásait”, „javaslatait” a gazdasági és társadalmi gondok kezelésében. Ezért nem történtek a határon túli magyarok sorsával sem, és így tovább. Vagyis: a baloldal még csak meg sem kísérelte, hogy a belföldi gondjainkra sajátos, a magyar helyzetnek megfelelő, ha kell, soha nem látott, senki által nem ajánlott, bátor megoldási recepteket alkalmazzanak. Vakon és ostobán hittek abban, amit az új internacionalista elvtársaik javasoltak nekik – s így látványosan elszakadtak a magyar valóság megértésétől.

Ugyanakkor felvethető a kérdés: vajon az a nemzetközi bal- és liberális politikai tábor, amelyhez az MSZP (s persze az SZDSZ) kritikátlan, szolgalelkű módon csatlakozott, miért nem volt képes előállni hiteles és hatásos válságkezelési koncepciókkal, amelyekből akár a magyar szocialisták is profitálhattak volna? Másképpen fogalmazva: mi áll az európai baloldali és liberális tábor tehetetlensége mögött?

Nos, ennek a kérdésnek a megválaszolása adja meg a hazai baloldali gyengeségének mélyebb magyarázatát is, túl az aktuálpolitikai, felszíni okokon.

Abból kell kiindulnunk, hogy az utóbbi évtizedekben gyökeresen megváltozott a valóságot alakító folyamatok, motivációk, törésvonalak szerkezete; megérkezett egy másfajta korszak, amelyben a valóság értelmezése paradigmátikusán újfajta gondolkodásmódot igényel, s nagyon úgy néz ki, hogy az európai baloldali és liberális politikai közösség ehhez nem igazán tud alkalmazkodni.

A baloldali – ha tetszik, szocialista – gondolkodás a 19. és 20. század gyermeke, egy olyan világból ered, amelyben a legfőbb mozgatórugót a gazdaságilag értelmezhető társadalmi csoportok közötti konfliktusok jelentik. Ezek a társadalmi csoportok nemzetek feletti – mint munkásosztály, polgárság, parasztság, értelmiség stb. –, de természetesen megjelennek az egyes országokon belül is. A baloldal ebben az összefüggésben az úgynevezett alul lévő – tulajdon és örökölt vagyon nélküliek, munkavállalók, általában a szegények és kiszolgáltatottak – pártján áll, őket támogatja akkor, ha kormányra kerül.

Az persze más kérdés, hogy erőtlen liberális behatásra e kiindulópontjukat is időnként szem elől tévesztik a politikailag korrekt beszédmod szervilis átvételével – erre a legkésebb példa az MSZP –, de európai szinten, főleg Nyugat- és Észak-Európában még vannak szociáldemokrata pártok, amelyek, úgymond, valamelyest „örzik a lángot”.

Igen ám, de a világ közben megváltozott. A világot a 21. században immáron olyan globális folyamatok irányítják, amelyek nem férnek bele a hagyományos társadalmi csoportok közötti konfliktusok szerkezetébe, illetve felülírják azokat. Csak felsorolászerűen: globális pénzügyi és gazdasági erők törekednek arra, hogy a nemzetállamok háttérbe szorításával – vagy inkább „lenyomásával” – globális irányítást hozzanak létre; megindult egy többmillió menekültáradat Délre és Keletra Észak és a Nyugat felé, s ez már nem társadalmi csoportok, hanem népek és népcsoportok közötti szembeesülés. Utóbbival összefüggésben valósággá vált a Samuel Huntington amerikai politikatudós által megjósolt civilizációk, kultúrák – és vallások – harca, visszahozva ezzel a több száz évvel ezelőti idők konfliktusait. S nem utolsósorban a környezetszennyezés és a globális felmelegedés egyre nehezebb életfeltételeket teremt Délben, ami az alapvető erőforrások feletti, már-már az állatvilághoz közelítő élethalál harcot fog létrehozni a glóbuszon.

Nem folytatom tovább: az alapkérdések immáron nem a hagyományos társadalmi-gazdasági csoportok közötti, hanem nemzetállamok és globális hatalmak, illetve népek, népcsoportok, kultúrák és vallások, mint régi-új törésvonalak átfogó küzdelmében.

Nos, ez új világszemléletet igényel. A politikailag korrekt beszédmod már semmire nem válasz. Egyszerre globális és lokális megközelítés kell, amelyben nagy súly helyeződik a nemzetállamokra, a nemzeti identitásra, az etnikai, vallási kérdésekre, a népek egymás közti viszonyaira, a vallásokra, a különbözőségek újbóli elismerésére azok elkenése helyett. Megítélésem szerint a baloldali és liberális tábor válságának legmélyebb oka éppen az, hogy a világ megváltozott értelmezésére – egyelőre legalábbis – képtelennek mutatkoznak, így a belpolitikában is eszköztelenné válnak. Miként a magyar szocialisták és balliberálisok.

Fricz Tamás

*A szerző politológus*

[www.napigazdasag.hu](http://www.napigazdasag.hu)

**Tisztelt olvasók!** Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>  
- Minden "lájkszámít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

[www.flagmagazin.hu](http://www.flagmagazin.hu)>

**Tisztelt olvasók!**

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen:

<https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen:  
<https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

[www.flagmagazin.hu](http://www.flagmagazin.hu)



**Ajánló**